

Hodnocení citraturie u pacientů s Crohnovou chorobou po ileokolické resekcí



Lékařská fakulta

Autor: Jan Křivinka

Školitel: MUDr. Vít Navrátil

II. interní klinika- gastroenterologická a geriatrická



FAKULTNÍ NEMOCNICE
OLOMOUC

Úvod

Crohnova choroba (CD) patří spolu s ulcerózní kolitidou (UC) a indeterminovanou kolitidou (IBD-U) mezi idiopatické střevní záněty (IBD). Jedná se o chronické zánětlivé onemocnění neznámé etiologie postihující primárně trávicí trubici. **Urolitiáza** patří mezi **mimostřevní komplikace CD**, její prevalence bývá udávána až 28 %. Dle novějších prací je však spíše mezi 3-8 %, častěji zejména u pacientů po střevních resekcích. Močová exkrece citrátů, tedy citraturie, patří mezi **protektivní faktory** proti vzniku urolitiázy. Cílem práce je stanovit výskyt hypocitraturie u těchto pacientů s CD po provedené ileokolické resekcí a porovnat ho s rizikem pacientů s ileocékálním postižením bez provedené resekcí.

Metodika

Do studie byli zařazeni pacienti s CD starší 18 let s provedenou **ileokolickou resekcí** a s postižením terminálního ilea **bez provedení resekcí jako kontrolní skupina**. Vyřazeni byli pacienti s probíhající léčbou citrátů, s těžkou renální insuficiencí (GFR <30ml/min/1,73 m²) a s více než dvěma střevními resekcemi, s ileostomií, kolektomií a se syndromem krátkého střeva. Anamnestická data byla odebrána dotazníkem, dále byl pacientům proveden odběr krve, jednorázový odběr moče, ultrazvukové vyšetření ledvin a žlučníku na přítomnost litiázy a pacienti provedli 24-hodinový sběr moči ke stanovení oxalurie a citraturie. Za **hypocitraturii** považujeme **hodnoty pod 1,6 mmol/24 hodin**.

Výsledky

K datu 28.2.2022 bylo zařazeno **40 nemocných s CD v IC oblasti**, z toho **45 % po IC resekcí** a **55 % bez resekcí**. Ženy tvořily 57,5 %, průměrný věk pacientů byl 41,5 ± 13,1 let. Sedm pacientů je léčeno kortikoidy, 26 imunosupresivy a 4 biologiky. **Hypocitraturie** byla pozorována v 32,5 %, resp. v **38,9 % u resekovaných** a v **27,3 % u neresekovaných** pacientů, rozdíl byl ale statisticky nevýznamný (p=0,41). Sonograficky jsme urolitiázu nezachytili u žádného z pacientů, cholecystolitiáza byla objevena u jednoho a jeden nemocný měl urolitiázu v osobní anamnéze.

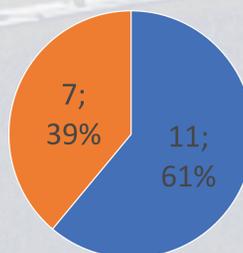
		n	% z celku	n normocitraturie	normocitraturie % (z n)	n hypocitraturie	hypocitraturie % (z n)
Celkem		40	100	27	67,5	13	32,5
	s resekcí	18	45	11	61,1	7	38,9
	bez resekcí	22	55	16	72,7	6	27,3
	Muži	17	42,5	10	58,8	7	41,2
	s resekcí	4	10	1	25	3	75
	bez resekcí	13	32,5	9	69,2	4	30,1
Ženy		23	57,5	17	73,9	6	26,1
	s resekcí	14	35	10	71,4	4	28,6
	bez resekcí	9	22,5	7	77,8	2	22,2
	Hyperoxalurie	11	27,5	8	72,7	3	27,3
	s resekcí	4	10	3	75	1	25
	bez resekcí	7	17,5	5	71,4	2	28,6
Normooxalurie		29	72,5	19	65,5	10	34,5
	s resekcí	14	35	8	57,1	6	42,9
	bez resekcí	15	37,5	11	73,3	4	26,7

Závěr

Hypocitraturie byla pozorována v **32,5 % případů**, dle očekávání s **převahou ve skupině s resekcí**, nicméně rozdíl nedosahoval statistické významnosti. Vzhledem k malému souboru bude třeba v projektu dále pokračovat, navýšit počet testovaných pacientů a podrobit je dalšímu sledování.

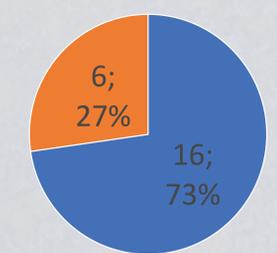
Hyperoxalurie je jedním z **rizikových faktorů litiázy** u CD, 3,8 % pacientů měla kombinaci obou RF, tedy hypocitraturie i hyperoxalurie. Měla by být u nich zvážena preventivní léčba dietou nebo citrátů.

Pacienti s resekcí



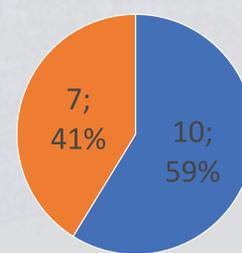
■ normocitraturie
■ hypocitraturie

Pacienti bez resekcí



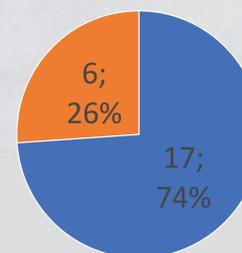
■ normocitraturie
■ hypocitraturie

Muži

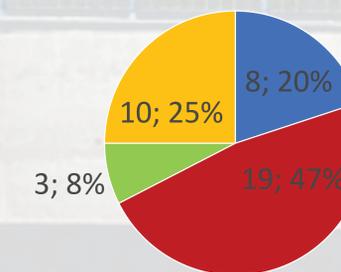


■ normocitraturie
■ hypocitraturie

Ženy



■ normocitraturie
■ hypocitraturie



■ hyperoxalurie normocitraturie
■ normooxalurie normocitraturie
■ hyperoxalurie hypocitraturie
■ normooxalurie hypocitraturie

Zdroje:
Navrátil, Cveková et al. Vnitřní Lék. 2021; 67(2): 92-9
Dimke et al. Clin Gastroenterol Hepatol. 2021;19(12): 2532-2540